

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autorka: Michaela Vlková

Oponent: Mgr. Kateřina Davidková

Titul: PROGRAMY PRIMÁRNÍ PREVENCE A JEJICH VLIV NA ŽÁKY ZÁKLADNÍCH ŠKOL V LITOMĚŘICÍCH

Formální náležitosti:

Autorka předložila práci, která po formální stránce splňuje požadavky kladené na bakalářské práce. Práce obsahuje čestné prohlášení, abstrakt v českém i anglickém jazyce, obsah, seznam použitých zdrojů, přílohy.

Volba tématu:

Studentka si zvolila aktuální téma primární prevence rizikového chování na základních školách, konkrétně vliv realizovaných preventivních programů v oblasti bezpečnosti na internetu na názory a postoje žáků. Téma primární prevence je často diskutováno v odborné i laické veřejnosti a zodpovědnost za prevenci rizikového chování je mnohdy přenášena pouze na školu. Autorka se zamýšlí také nad nezastupitelnou preventivní úlohou rodiny a ve svém výzkumu částečně ověřuje, jak tato role v praxi funguje. Hlavní důraz práce však spočívá ve školské prevenci a zhodnocení vlivu dílčího preventivního programu.

Způsob zpracování:

Autorka rozdělila práci na dvě základní části – teoretickou a praktickou (výzkumnou). Každá část je přehledně a logicky strukturována, což přispívá k dobré orientaci a srozumitelnosti celé práce.

V teoretické části autorka vymezuje základní pojmy v oblasti primární prevence s důrazem na školskou prevenci rizikového chování. Studentka vychází z aktuálních zdrojů MŠMT, Ústeckého kraje, města Litoměřice a Pedagogicko-psychologické poradny Litoměřice a současně z monografií a článků předních odborníků na tuto problematiku.

V teoretické části autorka prokazuje dobrou orientaci v problematice a schopnost aplikovat poznatky na konkrétní programy. Okrajově si všímá také realizace prevence v zahraničí.

Drobné nepřesnosti se studentka dopustila při označení efektivní primární prevence jako jednoho z typů prevence. Tady je třeba zdůraznit, že by měly být ve školách realizovány pouze takové programy, které splňují vysoké požadavky na efektivitu programu, jinak se jedná o zbytečné akce, plýtvání penězi a časem.

Celkově lze říci, že autorka do teoretické části zahrнула všechny důležité aspekty primárně preventivních programů – plán, realizace a návaznost programu, zohlednění konkrétní cílové skupiny, postavení cílů programu na základě principu SMART a podrobně se zamýšlí také nad nezbytnou evaluací programů.

V závěru teoretické části zmiňuje také současný systém certifikací, který by měl být zárukou kvality a pomoci školám při výběru externích organizací.

Praktická část vhodně navazuje na teoretické vymezení programů primární prevence ve školách a základní informace o realizaci prevence ve městě Litoměřice.

Nastavení cíle a hypotézy odpovídá rozsahu a metodologii výzkumu. Efektivita programů je obecně velmi obtížně hodnotitelná, obzvláště pokud bychom chtěli zkoumat změnu chování a kompetencí. Studentka si vybrala takový cíl, který odpovídá jejím možnostem – tedy zjišťovat posun v názorech a postojích bezprostředně po programu. Jako velmi pozitivní vnímám, že se studentka zúčastnila kompletních programů primární prevence ve zkoumaných třídách a mohla pozorovat žáky přímo v průběhu jejich realizace a ověřit si, zda byl program uskutečňován v souladu s plánem. To obohatilo výzkumná data získaná dotazníkovým šetřením.

Dotazník byl sestaven velmi precizně a zahrnul nejdůležitější témata, která program primární prevence obsahoval. Porovnáním názorů žáků před a po programu velmi plasticky vystoupily změny, ke kterým v postojích dětí došlo. Zajímavé bylo zařazení otevřených otázek, které mapovaly nepříjemné zkušenosti žáků na internetu, a otázek, kde měli žáci navrhnout řešení problémových situací.

Práce je napsaná srozumitelným jazykem a není zatížena větším množstvím gramatických chyb a překlepů. Pozitivně hodnotím promyšlenost struktury dotazníků, přehledné zpracování výsledků průzkumu s vlastními komentáři a úvahami autorky i závěrečná zamyšlení nad významem programů primární prevence ve školách.

Otázky k obhajobě:

1. Ve svém výzkumu jste ověřila, že programy primární prevence ve škole pozitivně ovlivnily názory části zúčastněných žáků. Jaká opatření by si měla škola stanovit ve svém Minimálním preventivním programu, aby tento efekt u žáků trval i s časovým odstupem od programu?
2. V práci zmiňujete pro Vás překvapivý závěr, že prevence bezpečnosti na internetu v rodinách selhává. Vidíte nějaké možnosti, jak tuto situaci ovlivnit (kromě realizace primárně preventivních programů ve škole)?

Závěr

Práci považuji za velmi zdařilou. Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou **v ý b o r n ě**.

V Litoměřicích dne 3. 9. 2015

Mgr. Kateřina Davídková